

Z okazji Świąt Wielkanocnych, redakcja „Gazetki Radiowej” składa wszystkim radiosłuchaczom i swym czytelnikom najserdeczniejsze życzenia:
WESOŁEGO ALLELUJA!

WIELKIE ZAMIERZENIA POLSKIEGO RADIA PLAN ROZBUDOWY SIECI RADIOSTACJI

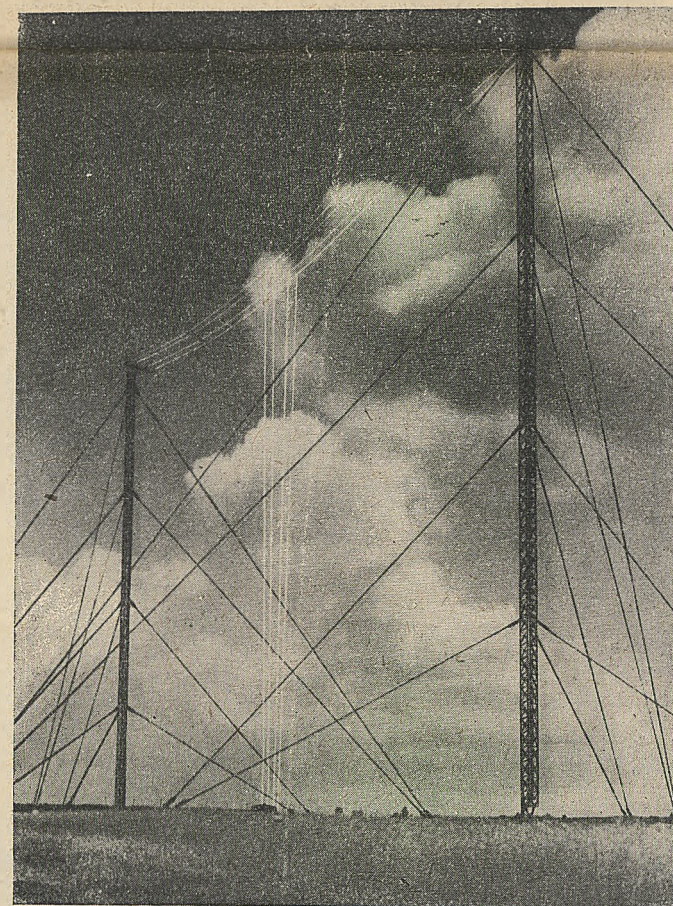
Rok 1947 był okresem zakończenia odbudowy radiofonii polskiej i początkiem nowego budownictwa przede wszystkim w dziedzinie urządzeń nadawczych. W roku tym otwarta została radiostacja w Toruniu o mocy 25 KW w antenie. Była to ostatnia z odbudowanych stacji, istniejących przed 1939 r., a zniszczonych przez Niemców. Jesienią przemówiła 50 KW stacja nadawcza we Wrocławiu, otwierając okres nowego budownictwa. W tej chwili stan techniczny naszych stacji nadawczych jest mniej więcej na poziomie 1939 r., choć moc ich jest o połowę mniejsza.

Z początkiem 1948 r. Polskie Radio wkroczyło w nowy okres. Najważniejszym zadaniem, stojącym przed polską radiofonią w ciągu roku bieżącego i przyszłego, będzie zwiększenie mocy drogą budowy sieci nowoczesnych radiostacji, celem zapewnienia dobrego odbioru dwóch programów w całym kraju.

CENTRALNA STACJA NADAWCZA W RASZYNIE

Polskie Radio przystąpiło do budowy centralnej stacji nadawczej w Raszynie. Aparatura nadajnika zamówiona została w czechosłowackiej firmie „Radioslavia”, która zobowiązała się dostarczyć ją w listopadzie bieżącego roku. Będzie ona zainstalowana w tym samym budynku, gdzie pracuje obecnie 50 KW radiostacja warszawska. Prace montażowe prowadzone będą w ten sposób, aby nie przerywać działania dotychczasowej radiostacji. Aparatura stała przeniesienia zostanie do Katowic.

200 KW stacja centralna w Raszynie będzie najsilniejszą w Polsce. Maszt antenowy o wysokości 230 m wykonany zostanie przez polską firmę „Mostostal” jeszcze w tym roku. Radiostacja pracować będzie na fali długiej 1339,3 m, na której to długości pracuje w chwili obecnej Warszawa II. Z chwilą uruchomienia centralnej stacji, Warszawa II przestrojona zostanie na falę średnią. Termin uruchomienia nowej radiostacji ustalono na wiosnę 1949 roku.

Moc stacji nadawczych w Polsce zostanie zwiększona. Widowym znakiem rozwoju radiofonii polskiej są maszty antenowe.

POLSKIE RADIO OGŁASZA PLEBISCYT PIERWSZA NAGRODA 10.000 zł

Od dn. 21 marca co niedzielę, od godz. 10-iej do 11-iej Polskie Radio nadaje cykl audycji, poświęconych poszczególnym miastom polskim. Są to audycje słowno-muzyczne, mające na celu przedstawienie najbardziej charakterystycznych cech jednego z miast polskich. Cykl będzie zawierał 8 audycji.

Zapraszamy naszych radiosłuchaczy do udziału w ocenie, która z tych audycji w najtrafniejszy i najbardziej interesujący sposób przedstawi obraz wybranego miasta. **POLSKIE RADIO OGŁASZA PLEBISCYT, W KTÓRYM WZIĄĆ MOGĄ UDZIAŁ WSZYSCY RADIOSŁUCHACZE, O ILE WYPEŁNIA NASTĘPUJĄCE WARUNKI:**

- 1) Uważnie przesłuchują wszystkich audycji cyklu oraz prześlą każdorazowo krótkie uwagi o przesłuchanej audycji,
  - 2) Po zakończeniu cyklu napiszą i uzasadnią, którą z audycji uważają za najlepszą. Audycja uznana większością głosów za najlepszą uzyska pierwsze miejsce w konkursie. Aby zachęcić radiosłuchaczy do wzięcia udziału w plebiscycie, Polskie Radio przemaszkuje nagrody: **I NAGRODA — 10.000 ZŁ i DWIE NASTĘPNE PO 7.000 ZŁ.** Nagrody te rozdławane zostaną pomiędzy tych radiosłuchaczy, głosami których audycja uzyska pierwsze miejsce. **TRZY NAGRODY PO 3.000 ZŁ** zostaną rozdławane pomiędzy tych radiosłuchaczy, głosami których audycja zdobyła drugie miejsce. **CZTERY NAGRODY PO 3.000 ZŁ** zostaną rozdławane pomiędzy pozostałych biorących udział w plebiscycie.
- Wypowiedzi na temat wysłuchanych audycji prosimy nadsyłać do Biura Studiów i Propagandy P. R. — Warszawa, ul. Noakowskiego Nr 20.

FWZG Warszawa, Tamka 1. Zam. 55. B-49697.

GAZETKA RADIOWA

Nr 3 (7)

Warszawa, Marzec 1948 rok

Rok II

Założenia programowe

Dążenia Polskiego Radia, aby program audycji swoim poziomem oraz różnorodnością odpowiadał szerokim rzeszom radiosłuchaczy, znalazły swój wyraz w ostatniej zmianie programu ogólnopolskiego. Kierownictwo Polskiego Radia nie chce jednak poprzestać na ostatnich osiągnięciach, lecz pragnie nieustannie pracować nad dalszym rozwojem polskiej radiofonii w dziedzinie nie tylko technicznej, ale i propagandowej.

W ubiegłym miesiącu w Szklarskiej Porębie odbyła się konferencja z udziałem przedstawicieli Dyrekcji Naczelnej, Programowej, Technicznej oraz kierowników programowych wszystkich rozgłośni prowincjonalnych. W czasie obrad wiele miejsca poświęcono omówieniu dotychczasowych zdobyczy i braków programu Polskiego Radia.

Polskie Radio w roku 1949 położy szczególne nacisk na przebudowę programu, który by w całości odpowiadał wymaganiom robotników, chłopów oraz inteligencji pracującej. A zatem nie będzie audycji przeznaczonych specjalnie dla jednej z tych grup radiosłuchaczy, z wyjątkiem naturalnie audycji fachowych, jak porady rolnicze, zawodowe, techniczne itp. Każdy koncert, słuchowisko, pogadanka mają być zrozumiałe i dostępne dla wszystkich.

Aby sprostać tym wymaganiom, Polskie Radio nawiąże żywy kontakt z terenem. Wśród robotników i chłopów pracować będą ekipy radiowe, których celem będzie badanie opinii szerokich mas. W rozmowach z przedstawicielami chłopów i robotników programowcy Polskiego

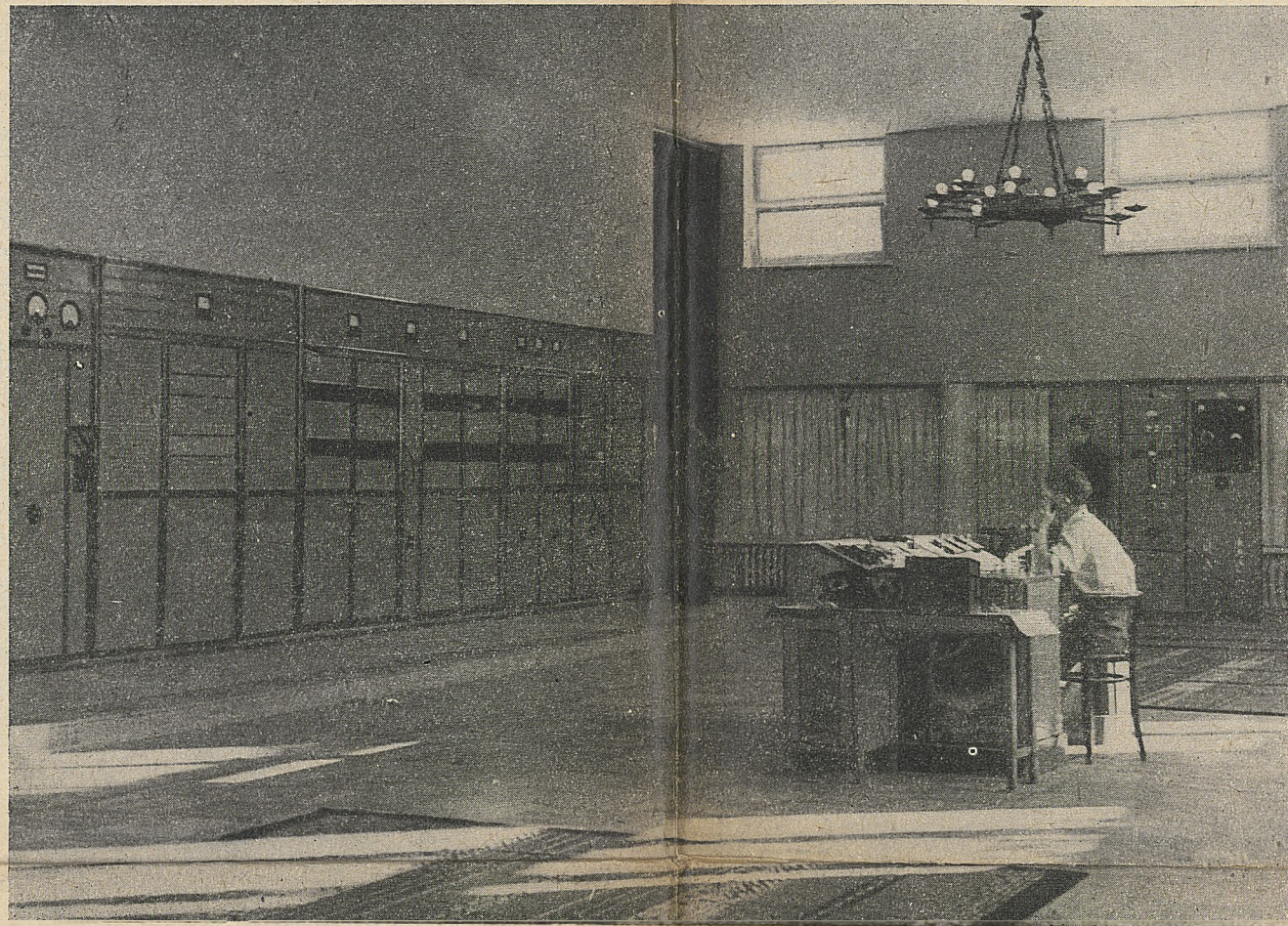

Foto „Film Polski”

Wnętrze radiostacji rasyńskiej. Widać część aparatury nadajnika oraz stół kontrolny. W budynku, w którym mieści się obecnie radiostacja o mocy 50 KW, jesienią bieżącego roku zainstalowana zostanie 200 KW stacja nadawcza.

Głosy radiosłuchaczy

Polskie Radio, dążąc nieustannie do ulepszenia programu, postanowiło — w myśl życzeń licznych radiosłuchaczy — zmienić w pewnym stopniu układ audycji jeszcze w bieżącym sezonie. Zmiana taka nastąpiła, jak wiadomo, z dniem 16 lutego. Rozszerzono np. znaczenie odcinek muzyczny w godzinach najwcześniejszego słuchania, starając się o dostarczenie słuchaczom przede wszystkim muzyki lekkiej i rozrywkowej. Powiększono następnie liczbę audycji słuchowiskowych, tak chętnie przyjmowanych przez ogół radiosłuchaczy; niektóre wartościowe audycje bardziej uwypuklono. Zmiana programu wywylała żywy odzew słuchaczy, którzy w licznych wypowiedziach podkreślają celowość przeprowadzonych zmian.

P. Aleksander Kamiński z Warszawy pisze np.: „Dziękuję Polskiemu Radiu w imieniu wielu osób, którym humor znacznie się poprawił, gdy stwierdził, że w programie radiowym nastąpiły od 16-go lutego ważne zmiany. Wprawdzie nie wyrzucił panowie zupełnie muzyki symfonicznej, bo widocznie nie może być tego zrobić (może zresztą macie rację), ale zato dodałście sporo muzyki taniej upadającej do ucha, w godzinach popołudniowych. Bravo, bravo!”

Pani Maria Zytńska z Poznania nadsyła gorące podziękowania za przywrócenie w programie ogólnopolskim (przez Warszawę I) audycji „Poradnika językowego”. Korespondentka podkreśla, że „audycji tej nie mogłam słuchać dotychczas, gdyż nadawała ją Warszawa II, której na swym skromnym aparacie nie byłam w możności usłyszeć. Obecnie oczekuję z przyjemnością każdego czwartku, kiedy przemówi prof. Doroszewski!”

Wielkim wydarzeniem była transmisja z Państwowego Teatru Polskiego w Warszawie sztuki J. Priestley'a p. t. „Pan Inspektor przyszł”. Była to pierwsza próba transmitowana w całości przedstawienia teatralnego. Nie też dziwnego, że odzew słuchaczy na tę audycję był bardzo żywy. Pani Irena Wilusz, mieszkanka Gorlic, pisze w tej sprawie: „Retransmisję sztuki „Pan inspektor przyszł” pożyliśmy z prawdziwą radością. Dzięki tej transmisji poznaliśmy nadawcę sztukę. Prosimy częściej o takie audycje; jest to bardzo miła innowacja. Specjalnie wartościowa dla mieszkańców prowincji!”

Grono radiosłuchaczy ze Słupska (5 podpisów) wyraziło swe zadowolenie z powodu omawianej audycji w następujących słowach:

Radia zapoznają się z zagadnieniami wiejskimi i robotniczymi, z prawdziwymi potrzebami i bolączkami świata pracy.

Polskie Radio jest nie tylko narzędziem upowszechnienia kultury, lecz także wykonując swoje zadania programowe, tworzy nowe war-

tości kulturalne. Wydział Muzyczny Radia do- kłada wszelkich starań, aby stworzyć nowy typ muzyki rozrywkowej i w tym celu nawiązuje współpracę z kompozytorami. Uwzględniając dorobek ludu polskiego, którego twórczość muzyczna była źródłem natchnienia największych kompozytorów polskich, Polskie Radio posyła i posyłać będzie na wieś swych pracowników, aby zebrać nieznane dotychczas motywy i na ich podstawie dać radiosłuchaczom polską muzykę ludową. W ten sposób zbierane będą materiały do opracowań literackich i słuchowisk.

Wykonanie tak wielkiego planu programowego wymagać będzie wielkiego zespołu odpowiednio wyszkolonych pracowników. W tym celu Polskie Radio w roku 1948 rozpocznie na szeroką skalę szkolenie programowców.

Wielką rolę w tworzeniu dobrego programu radiowego grają wypowiedzi radiosłuchaczy. Każda wypowiedź dotycząca nadawanych audycji, względnie planów na przyszłość, nadesłana do Biura Studiów i Propagandy Polskiego Radia, bez względu na swą pozytywną czy negatywną ocenę, jest niezwykle cenna.

Im ściślejży kontakt, im więcej listów nadsyłają radiosłuchacze, tym program Polskiego Radia będzie im bardziej bliski, bo wspólnie wypracowany.

GIEKAWOSTKI...

Polskie Radio zakupiło w Holandii najnowocześniejszą aparaturę do nagrywania i odtwarzania „Philips-Müller”. Philips — to nazwa fabryki, Müller — to nazwisko wynalazcy. Audycje w aparaturze tej nagrywane są na taśmie celulozowej, pokrytej czarną emalią, na której igła rejestruje dźwięk. Odtwarzanie następuje na podobnych zasadach jak w filmach dźwiękowych. W chwili obecnej w Polsce znajduje się jedyna aparatura tego rodzaju. Pracuje w studio warszawskim.

Pożytecznym wynalazkiem, który umożliwi odbiór na najsłabszym nawet aparacie najodleglejszych stacji, jest antena pomysł i konstrukcji prof. Stefana Manczarskiego. Składa się ona z wielu układów linki antenowej, jednakowo spolaryzowanych, a zawieszonych na wspólnej konstrukcji. Przy użyciu tego rodzaju anteny odbiornik doskonale chwytą najsłabsze nawet fale radiowe.

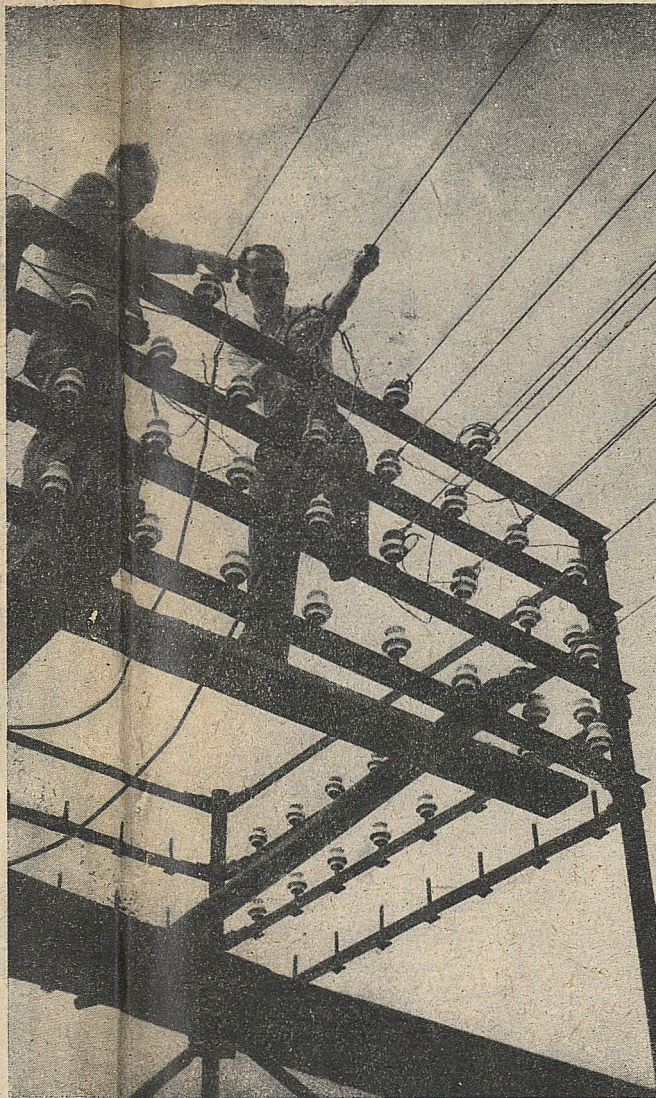

Kończąc swe panowanie zima pozostawiła ziemię pod grubą pokrywą śnieżną. Nie zważając na śnieg, pracownicy radiowęzła w Zawierciu przeprowadzili w jednej z okolicznych wsi linię radiofoniczną, co pozwoliło na założenie głośników mieszkaniowych w izbach.

W Świnoujściu czynna jest automatyczna radiostacja, ułatwiająca statkom określenie swego położenia na morzu w nocy i podczas mgły. Radiostacja ma zasięg 80 mil morskich (ponad 100 km). W dzień przy przejrzystej pogodzie radiostacja jest uruchamiana tylko na specjalne zamówienie. Zabłąkany statek przy pomocy anteny kierunkowej ustalić może, skąd przychodzi fala radiowa. Wiedząc zaś, że są to sygnały radiolatarni w Świnoujściu, potrafi określić swoje położenie i odnaleźć właściwy kierunek żeglugi.

WARTO WIEDZIEĆ:

W radiowęzle

Na dachu budynku, w którym mieści się radiowęzł, widać gęstą sieć przewodów radiofonicznych, biegnących do domów i mieszkań abonentów głośnikowych.

Czytelnicy nasi często słyszą o radiowęzłach. Pisalimy już nieraz, że każdy, kto chce założyć u siebie w mieszkaniu głośnik radiowy, musi zgłosić się do najbliższego radiowęzła. Jest to placówka Polskiego Radia, która prowadzi budowę sieci radiofonicznej, przyłącza nowych abonentów głośnikowych oraz zasila wszystkie głośniki mieszkaniowe w całej okolicy.

W każdym radiowęzle znajduje się amplifikatornia. Jest to aparatura składająca się z odbiornika lampowego oraz wzmacniacza. Radioaparat nastawiony jest na najlepiej słyszalną radiostację Polskiego Radia i odbiera program przez cały czas nadawania audycji. Dźwięk odebrany przez aparat musi być wzmocniony, gdyż w innym wypadku setki a nieraz i tysiące głośników milczałyby. W zależności więc od ilości głośników przyłączonych do danego radiowęzła, posiada on mniej lub więcej wzmacniaków.

Na dachu budynku, w którym mieści się amplifikatornia, zauważyć można gęstą sieć przewodów rozchodzących się w różnych kierunkach. Ta wielka ilość krzyżujących się drutów dała nazwę radiowęzłom.

Pracownicy radiowęzła czuwają nie tylko nad sprawnym funkcjonowaniem aparatury w amplifikatorni. Do zadań radiotechników należy także ciągła rozbudowa sieci radiofonicznej. Przy pomocy terenowych oddziałów Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju zbierane są zgłoszenia nowych abonentów, radiofonizowane świetlice, szkoły, wieś i osiedla robotnicze.

Większe radiowęzły posiadają własne studia radiowe, z których podawane są lokalne zarządzenia władz państwowych i samorządowych oraz ogłaszane nadzwyczajne komunikaty. Zdarzały się wypadki, że dzięki alarmowi radiowęzła Ochotnicza Straż Ogniowa zdołała przedrzeć przeprowadzić zbiórke i zlokalizować pożar. Nie każde jednak studio radiowęzła ma prawo nadawania własnych audycji radiowych.

Ze wszystkich stron kraju przychodzi do Polskiego Radia niezliczone listy radiosłuchaczy, którzy z uznaniem odnoszą się do pracy radiowęzłów. Dzięki nim okolice położone daleko od ośrodków kulturalnych czerpać mogą z radia informacje, naukę i rozrywkę.

196.000 GŁOŚNIKÓW MIESZKANIOWYCH

Najoszczędniejszym sposobem zaopatrzenia się w radio jest nabycie głośnika mieszkaniowego. Głośnik taki przyłączony do sieci radiofonii przewodowej zasilanej przez radiowęzł kosztuje wraz z instalacją i przyłączeniem około 2.500 zł. Ponieważ kwota ta w porównaniu z tysiącami potrzebnymi na kupno aparatu lampowego jest niewielka, ilość abonentów głośnikowych Polskiego Radia wzrasta z dnia na dzień. W miesiącu marcu na terenie całego kraju czynnych było przeszło 196.000 głośników mieszkaniowych.

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnicy nasi nadsyłają do redakcji „Gazetki Radiowej” pytania, dotyczące warunków prenumeraty. Wyjaśniamy, że dotychczas Gazetka wysyłana jest gratis za zwrotom kosztów ekspedycji i przesyłki pocztowej.

W liście do Redakcji, podającym dokładny adres prenumeratora, należy załączyć jeden lub więcej 15 zł znaczków w zależności od tego, ile numerów kolejnych, ukazujących się w odstępach miesięcznych chce otrzymać zgłaszający się.

Za cały rok prenumerata łącznie z przesyłką wynosi zł 180.— w znaczkach pocztowych.

Podziękowanie

Redakcja „Gazetki” składa serdeczne ujęrme podziękowanie p. Bogdanowi Owczarszakowi, Stałemu Honorowemu Korespondentowi Polskiego Radia (Wrocław, Plac Staszica 16), za bezinteresowną akcję rozpraszania „Gazetki Radiowej” na swym terenie.

Nestor sceny polskiej Ludwik Solński przeprowadza rozmowę przed mikrofonem rozgłośni krakowskiej z najmłodszą „prelegentką” radiową.

ONKURSI

Wiednia, 18. 10. 1918.

ONKURSI

Wiednia, 18. 10. 1918.

ONKURSI

Wiednia, 18. 10. 1918.

ONKURSI

Wiednia, 18. 10. 1918.

ONKURSI

Wiednia, 18. 10. 1918.

ONKURSI

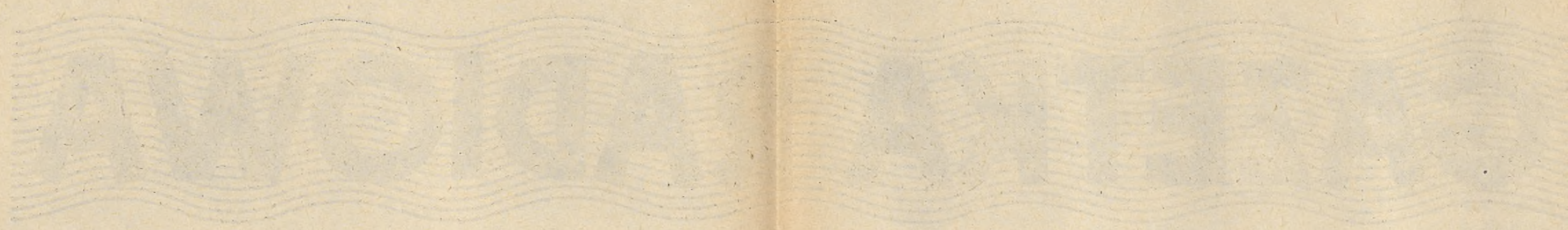
Wiednia, 18. 10. 1918.

ONKURSI

Wiednia, 18. 10. 1918.

ONKURSI

Wiednia, 18. 10. 1918.

ONKURSI

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

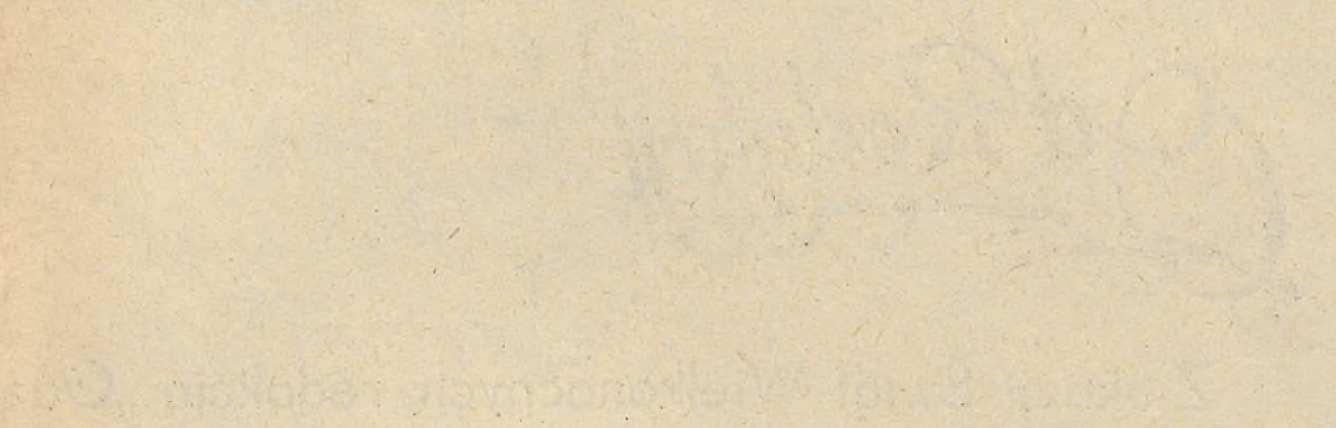
Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

ONKURSI

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.

Wiednia, 18. 10. 1918.